

milijonov 774746 kron. O posebnih deželah govorimo pozneje. Troški za državno zbornico so se zvišali za 374573 kron. Za ministerski svet so se zvišali troški od lani za 175150 kron. Troški za upravno sodišče so zvišani za 51225. Notranji minister je zahteval 5%, milijonov več nego lani, od tega se porabi 3.400.000 za zboljšanje plač državnih uslužbencev. Za cestne zgradbe se je zahtevalo 500.000 kron več, 550.000 kron pa za vodne zgradbe. Minister za deželno obrambo je zahteval 3 1/2 milijonov več za deželno brambo (Landwehr) in čez 3 milijonov za žandarmerijo. Tudi poljedelsko ministerstvo je zahtevalo okoli 4 1/2 milijonov več nego leta 1907. Od tega se porabi za pospeševanje kmetijskega gospodarstva 1.800.000 K, za državno konjerejo pol milijona itd. — Kar se tiče pokritja, znašajo colninski dohodki za 7 milijonov, dohodki iz užitninskega davka pa za 10 milijonov več; dohodki na pristojbinah znašajo blizu 3 milijone več, za tobak čez 7 milijonov več itd. itd.

Državni proračun za l. 1908 in štajerska dežela. V državnem proračunu so sledeče točke, ki se tičejo sp. štajerskih pokrajin: za most čez Dravo med Marenbergom in Vuhredom (1. rata) 10.000 kron. Za most čez Dravo v Mariboru (3. rata) 30.000 kron. — Za most čez Savo pri Brežicah (6. rata) 13.397 kron. Za varstvene zgradbe ob dravskih bregovih pri Ptujju 4.400 kron. — Za varstvene zgradbe na Savinji pri Celju in v spodnji savinjski dolini (1. rata) 10.000 kron. — Za reguliranje Save od Brežic do Jesenic (2. rata) 31.525 kron. — Za reguliranje Drave od Loke do hrvaške meje pri Zavrču ter za zgradbe glede povodnji ob Dravi od Maribora do Središča (2. rata) 124.500 kron. — Nakup poslopja za državne urade v Ptujju (5. in 6. rata) 3.787 kron. — Za bratovsko skladišče Rajbl-Celje 8000 kron. — Za potrebščine štajerskega verskega fonda 15.000 kron. — Za srednje štajerske šole 203.000 kron. — Za obrtno izobrazbo 8000 kron. — Za ljudske šole 12.300 K itd. — To so pglavitne svote!

Koroška in državni proračun. Za koroško deželo so postavljene v državnem proračunu za l. 1908 sledeče svote: Za uradno poslopje v Pontsflu 2.100 kron. — Za most čez potok Bistrica na državni cesti v okraju Beljak (1. rata) 20.000 kron. — Za italijansko državno cesto v Celovcu (1. rata) 10.000 kron. — Za državno cesto v Spodnjem Dravogradu 27.000 kron. Za gorisko državno cesto 50.000 kron. — Za varstvene zgradbe ob potoku Gail in v dolinah Gail ter Lesach 33.525 kron. — Za tlakovanje italijanske državne ceste 10.500 kron. — Za kapelako državno cesto 50.000 kron. — Za reguliranje Drave 170.000 kron. — Za reguliranje Malte 90.000 kron. — Za temeljno premoženje verskega sklada 13.700 kron. — Za obrtno izobrazbo 5.000 kron. — Za ljudske šole 7.020 kron. — Za nova poslopja sodišč 14.000 kron. — Za nastavljenje geometrov za kmetijske operacije 40.000 kron. —

Za vojaščino. Pred par dnevi se je pečala konferenca ministrov za zahtevami za vojaščino

l. 1908. Letos je potrebovala vlada za vojaščino sledeče svote:

I. redne potrebščine:	
a) za armado	K 291.180.046
b) za mornarico	K 43.850.180
II. Izredne potrebščine:	
a) za armado	K 14.762.755
b) za mornarico	K 2.540.890
III. Kredit za kanone	K 30.000.000
IV. Nabave za mornarico	K 19.480.000

Skupno torej kron 399.792.871

Torej se je porabilo letos za našo armado in mornarico skupno skoraj 400 milijonov kron, to je za 20 milijonov več nego leta 1906. Ministerska konferenca je sklenila, zahtevati za leto 1908 zopet za 20 milijonov več. Rabilo se boče ta blazne številke v prvi vrsti za zvišanje oficirskih plač. Kam plovemo?

Preselitve garnizij. V spomladi 1908 pride bataljon št. 19 poljskih lovcev v Celovec. Dragonski regiment št. 4 pride iz Maribora v Enns in Wels; dva eskadrona pa v Inomost. Dragonski regiment št. 5 pride v Gorico, dva eskadrona pa v Slov. Bistrico in Maribor. Huzarji št. 16 pridejo iz Budimpešte v Maribor, Gradec in Radgono.

Padanje živinskih cen na Štajerskem se opazuje že mesecem. Cena je padla pri
prima volih od 108 K na 96 K
arednjih volih 92 " 76 "
bikih 84 " 64 "
prima kravah 80 " 68 "
srednjih kravah 68 " 52 "
Mesne cene pa so ednake! In ljudji še vedno kričijo, da je kmet kriv draginje...

Vojaki pri trgatvi. Vesled hudega dežja se mora zgoditi trgatve na južnem Tirolskem vedno hitro. Ali pomanjkanje poslov se čuti tudi tam. Zato se je letos v rasnih krajih vojake na trgatve poslalo. Pri enem posestniku v Mezzo Lombardi je delalo 50 cesarskih lovcev. Pač pametno!

Dopisi.

Iz Spednjega Štajerja. Izvrševalni odbor „Narodne stranke“ sklical je v „Narodnem Listu“ veliki glavni zbor za „Slovenski Štajer“ v Celje. Zato se tudi mi tukaj oglašamo in želimo pojasniti. „Nar. stranka“ ima res veliko vojsko in težavo proti dve strani, prvič s klerikalno stranko, to je tistimi duhovniki, kojim ne leži najmanje njihov duhovski poklic na srci, temveč sama politika njim iz prevzetije po glavi vrti, ker hočejo kakor v starem in v srednjem veku edino sami gospodovati, vsi drugi pa bi morali molčati in vse prikimati; drugič s Kmečko zvezo, to je tistimi žalobog kratkovidneži in božji voleki, ki se še vedno v temnih časih ponižno vklanajo stari in mladi straburjenim, napihujenim kaplančkom, kar je strašansko žalostno za sedajni napredovani čas. — A v „Narodni stranki“ sami pa tiči tudi neki veliki madež, ki smo ga že čestokrat ozičgosal, in kateri ji pri ubogemu ljudstvu mnogo škoduje. Socialdemokrati zahtevajo med mnogim drugim, da bi vsak obtoženi

imel od države plačanega zagovornika, pa kaj še pride do tega. Prav žalostno, nesramno, krivično je za vse tiste slovenske dohtarje, ki namesto da bi nevednega kmeta poučili, sprejmejo z veseljem tudi najmanjše razčlilje in takorekoč ničesar zagovarjati nimajo, potem pa ogromno neusmiljeno računijo, in tako ubogega kmeta samo opeharijo. Redni in pravični odvetnik tudi take tožbe niti ne sprejme, pri koji naprej ve, da ni mogoče zmagati, a kje nadejdemo med prvaki takega moža?! In četudi prvi, drugi obravnavi pride do spoznanja, da je vse zaman, on le sili naprej in naprej do mnogih obravnjav, samo zato, da si denar služi, „ubogi slovenski kmet“ pa mora potem saditi žival, svinje ali kravčiko iz hleva prodati, samo da svojega zapeljivca pomiri, sicer ga še ta novega toži in mu sadnji penoz pobere. To je prokletstvo, ki toliko Slovencev od „Narodne stranke“ odganja ter jih v črni tabor vleče. Toraj tudi ta najvažnejša zadeva se naj strogo kritikuje, ker to je vnebovpijoča krivica, da se za par besedi zagovora, ki navadno ničesar ne pomenja — ter za pol ali celo uro zamude kar toliko račun, kar si delavec pri svojem potu in trudu komaj v enem tednu zasluži. Je li to človeško ali peklenško odušstvo, naj sodi svet.

Sv. Magdalena pri Mariboru. Predragi mi „Štajerc“! Prosim, vzemi si malo prostora za sledeče: Bil sem danes ob 8. uri pri sv. maši v domači fari pri sv. Magdaleni. Po navadi je ob tej uri vsako nedeljo in praznik nemška sv. maša. Danes pa je služil eden novi kaplan. Jas ne vem nič dobrega in nič slabega o temu kaplanu, tudi ne vem, kako se imenuje. Ali to se mi pa ni dopadlo, da sem slišal od tega kaplana mesto božje besede v pridigi le politiziranje. Sv. evangelij je obravnaval o Kristuzu, ko je na čolnu sv. Janeza spal in katerega so učenci valed hudih viharjev zbudili. Kaplan je prigrljal katoliško cerkev s tem čolničom, hude viharje pa s „slabimi“ časopisi. In pričel je udrihati ter psovati te „slabe časopise“. Ja vi ljubi moj kaplan, jaz ne rečem o sebi, da sem predobri kristijan, ker s tem bi se le sam povsial in to je Bogu nedopadljivo. Bog sam ve, je-li sem dobi ali slabi kristijan. Ali kristijan sem, odkar sem sprejel sv. krst. Bral pa sem že veliko časnikov, pa me vendar ni nobeden pohujšal. Jas tudi še nisem bral, da bi „slabi“ časniki proti veri pisali. Pač pa pišejo proti slabim duhovnikom. In tega ste vi duhovniki večidel sami krivi. Prehodil sem že veliko sveta in opazoval prav mnogo ljudi ter časnikov. Ali druga dajejo duhovniki svojim vernikom lepše izgleda nego pri nas. Ja, ljubi kaplan, duhovniki sami nas s vojim vedenjem silijo, da naročamo „slabe“ časnike, duhovniki sami so krivi, da vera peša, duhovniki ne storijo niti stopinje zastonj. Vi imate lepe plače pa vendar še posebej plačila zahtevate. Vi učite: delite si romakom! Ali vi delite? Vi pobirate pri sv. Magdaleni milodare za novo cerkev; je-li veste, kdo podari denar? Ali bogataži ali reveži? Ali kadar revež umrje, ne vpraša nikdo, ali je kdaj kaj cerkvi podaril; le proti plačilu mu zapoje

zvoki, tako glasni in lepi, da je moralo vse drugo vtihniti.

Kje neki je Toni ostal? Tako gotovo ji je obljubil, da bode danes zopet kočček pota z njo šel in zdaj je blagoslov že pol ure minul, njega pa ni, vkljub temu, da si muči svoje oči na vse strani.

Tiho je ležala dolinca v miru poletne nedelje. Tu je bila vas s svojimi prijaznimi vrtovi, na gorah so se svetila okna posestev in naprej je bilo videti zelene gorske travnike, ki so peljali k temnim gozdovi, v katerih je vpil v jeseni močni jelen. Nad gozdovi pa se je dvigala s skalami in bregovi velikanska gora Samska, v katere dolinah se je dobilo celo v najbolj vročem poletju kraje s snegom. Kričeče so se svetile gole skale v dolino in le semtertja ji je bilo videti rdeče mesto, kakor luža krvi od predznih hribolazcev, izmed katerih si je poiskala gora vsako leto svoje žrtve.

Ali ljudje v Rdečegozdju so gledali vedno s tiho bojaznijo na ta rdeča mesta, ki so se pomnožila v vsakim letom. Saj so dokazali, da se je odrgalo zopet kamenje in padlo proti dolini ter uničevalo steze, potoke in paše. Vso bogatstvo Rdečegozdarjev pa je ležalo v njih planinskih pašah in ako bi postalo istina, kar so tajne bajke pripovedovale, postali bi prebivalci čez noč beraci. Doslje seveda je stala gora še krepko v divji sili, ali — ali!

Tudi Rozika je morala na to misliti, ko je pogledala na visok gore; ali le za trenutek, kajti potem so letale njene misli zopet k Tonetu; vdihnila je s tihim upanjem, da ga bode danes še vidila in korakala žalostno naprej proti domu.

Ko je prišla do male kovčge grabenskega tisljerja, od katere je vodila steza narvož skozi gozd k domačiji, sedela je na klopi pred umazanimi in z rožami zastavljenimi oknami stara ženica. Vkljub vročini je nosila čevlje iz blaga ter imela volneni robec na glavi. Oveneli roki sta bili sklenjeni k molitvi in sta držali rožni venec, slepe oči pa so zrla naravnost v solnčnati dan, ki pa je dal starki vkljub vsej svoji krasoti le mali, slabi svit. Lahko se je obsedenilo obliče Rozike pri pogledu na to človeško bitje brez luči in sreče, vroče sočutje jo je prijelo in iskreno je rekla starki: „Dober dan, Agata, ali te je solnce vendar enkrat v prosto privleklo?“

Starka je obrnila glavo proti nje in rekla s tankim svojim glasom: „Bog daj! Pa te ne poznam. Kdo si?“

„Zagorska Roza, to vendar poznas?“

„Zagorsko Rozo? Oj seveda, to poznam. Seveda te več ne vidim in tudi po glasu bi te ne izpoznala, ali spominjam se, ko si hodila tukaj kot solarka. Bila si vedno prijazno dekle. Kakor da bi ne bila hči svojega očeta. Ali je še vedno tako viharen?“

„Moj Bog“, je vzdihnila Rozika, „viharen ravno ne, ali prijazen tudi ne. Bogve, zakaj je oče tak, gotovo ima vzrok.“

„Vzrok ima, seveda“, je govorila stara ženica, „ves Rozika, to dela pri očetu sovrastvo, sovrastvo proti Požurniku, in kjer je sovrastvo, tam ni prostora za veselje, Sovrastvo je kakor črv v drevesu. Zre in zre vedno bolj globoko, dokler ne izgine zadnji cvet in zadnje listje, dokler se vse ne posuši.“

Žalostno je mignila Rozika s glavo in odgovorila:

„Oj Agata, oče mora imeti še kaj drugega. Ne vem, od kje prihaja njegovo sovrastvo do Požurnika; ali mislim, ko je bilo edino to, bi ne moglo tako dolgo trajati. To je že tako dolgo, kolikor se morem nazaj spominjati.“

Starka je iztegnila suho roko: „Pojdi sem, Rozi, sedi sem k meni, povedala ti bodem nekaj. Vidiš, skozi našo dolino je šel enkrat neki mož. To je že grozno dolgo. Slišala sem to praviti od svoje matere. In ta je to zopet od svoje matere slišala. Torej, da povem: Tuji mož je prav čudno izgledal. Obleden je bil v veliko belo suknjo, brez klobuka in bos; bil je skoraj beraču podoban. Ali imel je krasno belo brado do prsi in njegove oči so se svetile kakor zvezde v temni noči. Ko je tako skozi vas korakal, srečal ga je župnik, ki je bil zelo pobožen gospod, skoraj svetnik. Župnik je prišel ravno od nekega umirajočega, kateremu ni mogel dati odveze, ker ta ni hotel svojemu sosedu odpušiti. Bil je žalosten, župnik, in ni gledal okoli sebe. Govoril je sam s seboj in rekel: „Kdaj se bode vendar sovrastvo ponehalo?“ V tem trenutku je stal tuji mož pred njim, mu položil roke na rame in ga tako pogledal, da je župniku čudno v srcu postalo. Potem je rekel: „Kdaj bode sovrastvo ponehalo, hočeš vedeti? Kadar bodejo gore potovale. Ali ti ne bodeš tega dozivel.“ — Potem je šel tujec zopet naprej in župnik je bil tako začuden, da je pozabil vprašati, kdo da je. Noben človek ni tuja več videl in nikdo ne ve, kdo je bil. Sovrastvo pa je še vedno tu. Iz enega domovja se prežene in v drugo gre. Edino Bog ve, kdaj bodo gore potovale...“

(Nadalje prihajajo.)

onček, — brez denarja pa se tudi najboljšega
 življana tiho pokopljete kakor — pa. Zakaj, vi
 ahovniki, tako hrepenite po denarju? Vi imate
 nika posestva in dovolj gospodarstva, pa ste
 roženjeni, da bi deca za vami podelila. In vi
 veste prosjačiti k siromaku, ki nima niti gre-
 tice lastnine, pač pa množico nedolžnih otročičev.
 Ljubi duhovniki, brigajte se za svojo duhovniško
 služnost, bodite, kakor je Kristus učil in doži-
 veli bodete dokaze, da postane naša vera ime-
 nitnejša in da ji nihče ne bo mogel škodovati.
 Bodite milostni in ne računajte vsako stopinjo,
 ki jo za siromaka storite! In začuden bodete,
 koliko trdnješa, bolj iskrena in goreča bode v
 ljudstvu sveta vera. Srčni pozdrav!

Trdi kristijan.

Šmartin pri Slovengradcu. Ze zopet te
 nadlegujem, dragi „Stajerc“ z nekoliko vrticami,
 da bi jih objavil; kajti že zopet potrebujemo
 svoje krtače, da bi pokrtačil nekaj oseb ki še
 vedno ne mirujejo zaradi zadnjih volitev. V prvi
 vrsti označim ti našega g. nadžupnika Lenarta.
 Nekeč govoril je na prižnici, da taki ljudje
 brezumni“ in „liberalni“ (kteri niso Robiča vo-
 lili) nimajo nobene sreče in jih rada kakšna
 bovarna bolezen obišče in da tudi rada strela
 tako hišo vdari itd. Vprašamo Vas g. Lenart,
 koga je pa Homška Mati Božja volila, da je
 v zvonik v zvonic vdarila in cerkev poškodovala?
 Vprašamo Vas še nadalje, koga ste pa vi volili,
 da ste si nogo zlomili? Omeniti moram še neki
 slučaj. Neke nezakonska ženska bila bi skoro
 primorana v gozdu poroditi, ker ji je strogi
 lengeški župan g. Rotoynik strogo prepovedal;
 in je revica le skoz usmiljenje nekterih žen, ki
 ji je Božji službi šle; bila zopet pod streho
 meja. Ko je pa dotični posestnik šel g. nadžupnika
 vprašat, ali sme otroka h krstu poslati, zadr-
 l je nad njim: „Jaz ne bom krstil, če kaplan
 ne“. Neke druga nezakonska ženska prišla je
 v našo faro iz sosednje, namreč iz Selske fare
 in sicer nahajajoča se v ravno takem stanu, ka-
 kor zgoraj omenjena; pa je brez vsa prega-
 njanja porodila, kajti bilo je spočeto od žegna-
 tega telesa in brez vse sramote kršeno od g.
 Lenarta. Ko pa je prišel g. Lenart k nam, je pa
 nam, kar še nobeden njegov prednik ni v naši
 fari storil, namreč imenoval je kar po imenu vse
 nezakonske matere na novo leto iz prižnice. Za
 sedaj enkrat dovolj; prihodnjič več. Poročam ti
 tudi od nekaj naših agitatorjev, ki so se na vse
 kriplje prizadevali nam Robiča voliti. To jezo si
 niso mogli drugače ohladiti; narodili so si neke
 podobice, ki predstavljajo neki članek tvojega
 letošnjega lista, v katerem si dragi „Stajerc“
 pisal od nekega strganega cekra in „hajmot-
 lalina“ in mojstra Jakoba. Imamo tudi neko
 pristno tercijsko, ki rada sliši na ime Šurčka.
 Četi in psuje vse tiste, ki smo Ježovnika volili.
 Ali njena jeza pač ne bo Robiča več na poslanski
 prestol posadila. Farani.

Dobje pri Planini. Oglejmo si še enkrat srečno
 Dobje in vrlega župnika Vurkelca. Pred kratkim
 časom nam je „predbival“ Slov. Gospodar“, da
 bomo fehtarili glasove pri bližajočih se občin-
 skih volitvah; ali to mi ne bomo storili, to
 bodete morali storiti Vi župnik. Vaši podrepniki
 in izkoriščovalci ljudstva. Na celem svetu še ni
 nihče tako lahkomišeln gospodaril z ljudskim
 denarjem, kakor sedanjí župnik V. v Dobji, in
 sedanjí po župnikovi komandi sestavljeni občinski
 odbor. Pa kaj bi ne: kakoršni je gospodar, taki
 morajo biti hlapci! Našteti Vam hočemo danes
 le nekatere bolj male napake, vse večje še za-
 molčimo: Kdo je kriv, da smo mogli plačevati
 ubogi posestniki 350 K za stanovanje gosp. nad-
 učitelja? Župnik Vurkelc in njegovi podrepniki!
 Kdo je kriv, da je župnik izciganil več tisoč
 kron od ubogega ljudstva in plaval da bo „kupil“
 kaplana? Vurkelc in njegovi podrepniki! Kdo je
 kriv, da fehta župnik berje pri ubogih faranih
 po dvakrat na leto; katera ima že vdenarjih
 plačana in tako izkorišča farane? Vurkelc in
 njegovi podrepniki! Kdo je kriv, da je občinska
 hiša v tako slabem stanju, da se hoče podreti?
 Župnik Vurkelc in njegovi podrepniki! V tisti
 hiši bila bi lahko občinska pisarna, in bi se še
 dobilo skoz več let stotine kron najemnine, to
 bi bil menda dohodek za občane, kaj ne? Mo-
 drojani, kateri si ne nimate nič drugega izmišl-
 vati kakor to, kako bi ubogega kmeta še bolj
 drli, ga izkoriščali, mu nalagali vedno večje davke

in mu za vsako malenkost s tožbami in kaz-
 nijo grozili! Kdo je kriv, da je sedaj toliko tožb,
 hujkanja, podpihovanja in sovraštva v Dobji,
 kakor jih še nikdar ni bilo? Župnik Vurkelc in
 njegovi podrepniki! V letošnjem letu se je tukaj
 razdelilo nekoliko državne podpore tistim km-
 etom, kateri so bili po ujmah oškodovani. Dragi
 bralci, ali pa veste, kdo je tukaj prvi dobil tako
 podporo? Župan sam in pa njegova žlahta,
 drugi pa nihče ne! Veliki čudež, da še vendar
 niso župniku Vurkelcu podpore naklonili. Da bi
 taka komanda ne propala pri prihodnih občin-
 skih volitvah, se je pa res treba bati. Končno
 še omenimo, da je tukaj, na veliko prizadevanje
 župnika, postal hriboski Jože načelnik krajnega
 šolekiga aveta. Prav tako, zdaj bo imel dobro
 službo, menda ja ne bo vedno denarje iskal
 v posojilnici, hranilnici, in na menice; sicer pa
 ima župnik zdaj svojo posojilnico, se bo kaj
 takega lahko na tihem zgodilo, dokler ne po-
 prave farsko posojilnico sušica, kakor je farska
 zavarovalnica „Union“ na sušici konec vzela in
 oškodovala vse tiste, kateri so bili pri „Union“
 zavarovani. Toliko za danes, več prihodnjič!

Napredni Dobovčani.

Št. Petra nad medv. selom. Dragi „Stajerc“
 ti gotovo veš, zakaj vera peša pri Senpeterčanah.
 To ti želimo povedati. Dobilí smo letos od Sv.
 Barbare iz Haloz novega župnika po imenu Franča,
 ki je tako siten, da pri moških stranskih vratih
 nobenega v cerkev ne pusti. Pomniš, g. župnik
 Gomilšek, besede Kristusove! Toraj ne pripove-
 dujte nam vhoda v cerkev, kajti zategadel ostaj-
 ajo ljudje zunaj cerkve; po tem pa kričite raz
 prižnice. Da ljudje zunaj ostajajo. Ni čudno,
 dragi „Stajerc“, če so zunaj. Ako pride kak mož,
 ki že hodi leta in leta k stranskem altarju ter
 trka in trka po vratih, se mu naposled želja
 izpolni s tem, da pride g. župnik in ga roboto
 ošteje, da tukaj ni vhoda v cerkev; naposled
 pa ga spodi od vrat, kakor se spodi fantalin
 ki hoče hruške krasti. Še na praznik Vsihvetih
 krohotal je nad farani in jih podil od vrat. Pra-
 šamo Vas, g. župnik Gomilšek, zakaj so pa
 stranska vrata pri cerkvi in kdo jih je dal na-
 praviti, Vi ali mi? Ker še nobeden župnik vled
 vratnega prepaha ni zbolel, še manj pa umrl,
 gotovo tudi Vi in Vaša sestra ne bosta! Če bi
 nas pa zato zapustili, jokali se ne bomo ker se
 držimo pregovora, ki pravi: za farjem pa za
 meacem se ni treba jokati, ker je hitro drugi!

Št. Vid pri Ptujci. Dragi „Stajerc“, dolgo ti
 že nismo nič poročali, ali zdaj vendar ne moremo
 več molčati. Moramo ti žalostno vest naznaniti,
 da smo zgubili pridnega, obče spoštovanega g.
 kaplana P. Piusa Wakael, ker vsi farmani žaluj-
 jemo za njim; kajti ta gospod ni poznal politike;
 preselil se je v kloster v Ptuj. Dobilí pa smo hvala
 Bogu prav izvrstnega častitega g. župnika P.
 Alfonsa iz Gradca, kateri mislimo ne pozna po-
 litike. Tako je prav! Pa dragi „Stajerc“, eno
 smolo imamo: namreč g. Andraža Verdnika, biv-
 šega župnika, ki je sedaj postal drugič kaplan.
 Ta je že vzel slovo od farmanov in še zdaj ni
 odšel. Morebiti nimata plača z njegovo gospo-
 dinjo v klostri in potem se ne dasta proč. Pa
 g. Andraž, to vam svetujemo, da bi odšli od
 nas, drugač bomo vas nadlegovali, kakor so de-
 lali Japonci pri Port-Arturju z Rusi in potem
 bote se mogli odločiti od nas; vašo debelo ku-
 harico pa izročite nekam drugam; saj ste rekli
 na prižnici, da so vas štirje občinski predstojniki
 tožili pri škofu; bolj bi bilo, da bi rekli, da
 v celi fari imate štiri može zase, ker po našem
 mnenju nimate le tri, to so dva cerkvena ključarja
 in en podrepnik; ako pa imate pod pragom rep
 pokopani; tedaj bomo ga mogli farmani vun iz-
 kopati da bote lažje odšli. Vas pa, novi častiti
 gospod župnik prosimo, dajte Andraži vsaki ve-
 žer rčet za večerjo, kakor je on delal s vojimi
 poprejšnjimi kaplani, potem bo morebit odšel.
 Več farmanov.

Sv. Marjeta v Rožni dolini. V eni številki
 iz meseca julija t. l. kliče „S-Mir“ veseló: „Ljuba
 Smarjeta, v kakem kratkem času si se ti spre-
 obrnila!“ In res! Kdo bi mislil, da se mora beli
 volk čez noč v črno ovco izpremeniti? Pri nas
 se ta čudež zgodil! In ne samo to se je izpre-
 obrnilo. Dozdaj so nam naša mati rekli, kadar
 je prišel kak „Kranjc“ po potu: „Idi, in hitro

zapri durí, da ne bo ta človek prišel v našo
 hišo“. Poglejte, zdaj je to drugače, zdaj morajo
 Korošci po kranjske fante iti in z njimi se po-
 bratiti, kakor nam dr. Brejc in njegov hlapci v
 Smarjeti zapovedujeta. Seveda! vsaki človek
 gleda na svoj kšeft, in kaj pa hoče Brejc v Ce-
 lovcu početi, če je vse v dobri volji in ni nobene
 pravde ali pa pretepa? In da se doktorju v Ce-
 lovcu dobro godi, zato mora skrbeti „sloven-
 ščina“. Vsaki, kateri ne trobi v njegov rog, je
 „malo vreden“, in bog pomagaj, če bi se eden
 še hotel razum materinega jezika tudi potrební
 nemški jezik naučiti! Kaj pa mislite? Če bo
 vsaki človek nemski zastopil, kaj pa hoče potem
 „kranjski“ dohtar iz Ljubljane v Celovcu početi!
 Ko je Bcg naše gore stvaril, je dobro vedel,
 zakaj da jih je tako strmo in visoko postavil.
 Mi Korošci smo dozdaj brez tistih kranjskih
 dohtarjev živeli, bodemo še dalje brez njih opr-
 avili naša dela. Še nobeden iz naše občine ni šel
 na „Kranjsko“ svoj kruh izkati, pa preštejte
 enkrat tiste, ki so med temi zasramovanimi
 Nemci svoj kruh pridelali. Ako hočejo Brejčevi
 zaslepljeni pomagači in hlapci na Kranjsko se
 izseliti, naj grejo! Mi smo že toliko let z vsem
 v miru živeli, nobeden se ni vprašal ali je Ne-
 mec ali Slovenec, vsaki kateri je bil pošten
 človek se je prijazon sprejel. Vsaki je tako go-
 voril, da ga je drui zastopil, ali je bilo slovensko
 ali nemško. Ko si prišel v gostilno so se pele
 nemške in slovenske pesni, katera je bila lepša.
 Zdaj se je to izpreobrnilo. Zdaj kuha vsak pri
 sebi jezo in misli, kako bi zovoljo „slovenščino“
 nov nemir med ljudmi naredil. Zato imamo se
 zahvaliti pri tistih slovenskih dohtarjih in ka-
 planih, ki od našega dela živijo. „Bralno društvo“
 bi napravili, menda za tiste, ki brati ne znajo!
 In kakor je ališati, imajo tudi že „častne ude“
 pri tem društvu: „velikega Lojza“, ki je zovoljo,
 „giftne krote“ moral v arestu premišljevatí, kot
 „naroden mučenik“, ki je moral za „slovenščino“
 trpeti. Morebiti da to slavno društvo in njegovi
 oamišljeniki vejo, kdo je na pošti okne pobil?
 Tako se je spreobrnila v kratkem času naša
 mirna Smarjeta! Kakor dolgo se ljudi spominjajo,
 se kaj takega ni zgodilo. Pa zdaj se že vidi, da
 je Smarjeta „slovenska“ postala! Začetek se je
 naredil po noči pri ubijanju oken. Le dalje tako,
 in morebiti da se bojo potem tudi tistim oči
 odprli, ki se danes kot Brejčeve ovce dajo od
 črnihov striči.

Št. Vid pod Junski dolini. Ljubi „Stajerc“!
 To je bilo lušno gledati našega čvrstega in
 fletnega možička Svratona, ko je streljal mačko.
 Ali ta zlodaj ni hotel umreti, marč še živeti,
 ker je bila še mlada. Oh ta mačka! Zalezal jo
 je napro na dvorišču s puško „Tauh motej“,
 ali mačka se ni zmenila. „Zlodaj, nočeš biti hin,
 čakaj ti bom že pokazal“ zakriči revež. Še trikrat
 pulhne vanjo, ali mačka ni hotela umreti, kakor
 sem že rekel, bila je še premlada. „Za božjo
 voljo, še nima zadosti“ in prime jo za rep, ter
 jo mahne prek ene vavaje in še tam se je re-
 vica komaj stegnila. Tako je bilo: za St. Vid-
 skim farozem tekla je rudeča kri, da bi gnala
 mlinske kamne tri... Naprednaki.

Oklic.

Župan ptujski, g. Josef Ornič je sprožil
 imenitno misel, da se uredniči v Ptuj za kmetske
 hčerke primerno urejeno, neodvisno in potrebno
 gospodinsko šolo.
 Namen tej šoli bi bil v prvi vrsti ta, da
 se priučijo kmetske hčerke pod spretnim vodstvom
 in v najkrajšem času za kmetsko gospodarstvo
 potrebnega kuharja. Ne morda kuhanja
 kakšnih gospodskih finih jedil, pač pa kuhanja
 domačih, krepkih jedil, kakor se jih ravno na
 deželi je. Pomisliti je, da žalibog marsikatera
 kmetska dekline nima prilike, priučiti se tega
 kuhanja, kar je dostikrat vzrok prav neprijetnih
 posledic. V tej šoli pa bi se v kratkem času
 toliko priučila, da bi zamogla postati spretna
 domača kuharica in gospodinja. Ravno tako
 priučile se bodoje dekleta i družega domačega
 dela.
 Sola bi se vršila v obliki tečajev (kurzev).
 Najprve se bode sprejelo le 12 deklet. Le-te se
 bodoje morale preskrbeti od doma s potrebnimi
 poljskimi pridelki in bodoje morale plačati
 mesečno gotovo svoto. Skupno bodoje pod spret-